1849. **N°. 43.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG — **den 29 MEI.**

Ter kennisse van belanghebbenden wordt gebragt, dat, wegens afwezigheid van den Heer Gouverneur der Provincie, op Vrijdag den 1 Junij aanstaande, de gewone audientie op dien dag geen plaats zal hebben.

PROVINCIE FRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 1 Junij 1849, des voormiddags ten 10 uren, zal aan het Gouvernements-Locaal te *Leeuwarden*, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving, op *gezegeld* papier en vervolgens bij opbod worden aanbesteed:

1°. »Het driejarig onderhoud van den begrinden Trekweg, langs het kanaal van *Dockum* naar *Stroobos*; ingaande met den eersten Mei 1849 en eindigende den laatsten April 1852," en

2°. »Het doen van eenige vernieuwingen en herstellingen aan de *Verspreide Bruggen*, met het driejarig onderhoud als voren, en zulks in *twee* perceelen."

De bestekken, waarop deze aanbestedingen geschieden, zullen *zes* dagen te voren ter lezing liggen, aan opgemeld Gouvernements-Locaal, bij den Tolpachter aan het *Kollumer Verlaat* en verder in de voor deze provincie gebruikelijke leesplaatsen of Logementen, terwijl des morgens van den *derden* dag vóór de aanbesteding, omtrent de werken sub 1°, en den *vierden* dag voor die in sub 2°, de noodige aanwijzingen aan de gegadigden door den te *Buitenpost* en *Harlingen* aanwezige Opzigters zullen worden gedaan, en inmiddels de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn, bij den Heer Hoofd-Ingenieur *A. C. Kros*, en voor zoo veel ieder aangaat bij de beide Heeren Ingenieurs *C. J. Bolten* en *P. J. H. Haijward*, allen te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 24 Mei 1849.

De Gouverneur van Friesland,
VAN PANHUIJS.

DE GOUVERNEUR van *Friesland*,

Brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat door Zijne Majesteit vrijstelling van zegel en van het regt van registratie is verleend voor de verklaringen, af te geven door de Hoofden der Plaatselijke Besturen, aan de inzenders van voorwerpen naar de Tentoonstelling van voortbrengselen van inlandsche Nijverheid voor de provincien *Zuid- en Noord-Holland*, in de maand Julij aanstaande te *Delft*, te houden, om te bewijzen, dat zij in de stad of gemeente bekend en dat hunne fabrijken, werkplaatsen enz., aldaar gevestigd zijn, — welke verklaringen bedoeld worden bij art. 10 van het Programma voor die Tentoonstelling.

Leeuwarden, den 26 Mei 1849.

De Gouverneur,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 25 Mei. 1849, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 9,30.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 130,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 130,00.

Leeuwarden, den 26 Mei 1849.

De Gouverneur van Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 23 Mei.

Ter gelegenheid van den 30sten verjaardag der Koningin op den 19 dezer, werd des voormiddags eene groote revue over de troepen gehouden, door Prins *Albert* en den Hertog *van Wellington*. Des avonds omstreeks zes ure, terwijl, namelijk, na den afloop van het ten hove gehouden cercle, de Koningin, met haren gemaal en hunne twee oudste kinderen, in een open rijtuig de Parken doorreed, werd een pistoolschot op haar gelost. De dader is terstond gegrepen, in bewaring gesteld en in het verhoor genomen, waar hij verzekerde dat zijne pistool niet met scherp geladen was, en dat zijn eenig doel geweest is, van zich te doen spreken. Hij is een drie en twintigjarig jongeling, straatmaker van beroep, maar sedert geruimen tijd zonder werk, en *William Hamilton* geheeten; gisteren is hij naar Newgate gebragt.

Volgens het wets-ontwerp, in 1848 door het parlement goedgekeurd, wordt de misdaad, waaraan zich de Ier *Hamilton* heeft schuldig gemaakt, gestraft met eene deportatie voor den tijd van zeven jaren of met eene gevangenisstraf van drie jaren ten hoogste, met dwangarbeid. Het hof kan behalve dit bevelen, dat de gevangene openlijk of in het geheim, driemalen zal gegeeseld worden.

— Ll. Zaturdag is Prins *Hendrik der Nederlanden* te dezer stede, met de Nederlandsche rijksstoomboot *Cycloop* aangekomen. Hij is door den Nederlandschen gezant, graaf *Schimmelpenninck*, den baron *Stratenus* en den heer *May*, consul der Nederlanden, ontvangen geworden. Hij houdt zijn verblijf in het Mivarts-hôtel, waar hij gisteren door vele aanzienlijken en onder anderen door Prins *George* van Cambridge, de Prinsen *Willem* en *Ernst* van Hessen en lord *Palmerston* is bezocht geworden.

Eergisteren heeft de Koningin eene plegtige audientie verleend aan Prins *Hendrik der Nederlanden*, welke haar de insignia van de Bathorde heeft ter hand gesteld, vroeger zijnen vader, den overleden Koning der Nederlanden, *Willem II*, in 1815 door den Prins-Regent, wegens betoonde dapperheid in den slag bij Quatre-Bras, geschonken.

PARIJS, den 23 Mei.

Zekere berigten uit Marseille deelen op eene stellige wijze mede, dat de Romeinsche kwestie door protocollen beslist zal worden. De stoomboot *Cristophe Colomb*, in den avond van den 19 dezer te Toulon aangekomen, heeft het berigt overgebragt dat *De Lesseps* zich als onderhandelaar naar Rome begeven had. Van daar schreef hij aan generaal *Oudinot* om de vijandelijkheden te staken tot nader order, omdat hij hoopte de zaken in der minne te schikken en de Fransche troepen zonder eenig letsel in de eeuwige stad te doen binnentrekken.

Te Civita-Vecchia twijfelde men aan den goeden uitslag hier van, deels omdat dan *Mazzini* al zijne hoop in duigen zou zien vallen, en deels omdat de Paus de concessiën waarschijnlijk niet ratificeren zou, die *De Lesseps* maken zou.

De camarilla, die den heiligen vader omringt, houdt niet op hem te overtuigen dat hij in Rome moet wederkeeren zonder eenige voorwaarde, en men voorziet het geval nu, dat als *Pius IX*, weigert te berusten in hetgeen *De Lesseps* tracht vast te stellen, de Oostenrijksche, Napolitaansche en Spaansche troepen, die zich reeds op Romeinsch grondgebied bevinden, zich vereenigen zullen om den heiligen vader op zijn troon te herstellen.

Men bedenke hierbij, dat de Napolitanen zich nog te wreken hebben over de kleine nederlaag geleden bij Palestrina, die, hoewel van niet veel beteekenis, toch aan *Garibaldi* aanleiding heeft gegeven om zich op eene overwinning te verheffen.

De Koning van Napels zou nu zeer goed, om zijne soldaten niet lang onder dien ongunstigen indruk gebukt te doen gaan, voorwaarts kunnen trekken, en zich dus ook niet storen aan de gemaakte schikkingen tusschen *De Lesseps* en de driemannen.

Dit zijn de moeijelijkheden die den Franschen vredes-onderhandelaar in den weg staan. Het is te hopen dat hij ze allen mag te boven komen om verder bloedvergieten tegen te gaan.

BERLIJN, den 24 Mei.

[illegible] de te ontvangen Duitsche constitutie [illegible] groote moeijelijkheden [illegible] zijn, die de gelukkige voltooijing van dat werk op het spel [illegible]

ten. Die moeijelijkheden komen van Oostenrijk en Beijeren. Het kabinet van Munchen schijnt omtrent de opperhoofds-kwestie met Pruisen tot geene overeenstemming te kunnen komen, en de Oostenrijksche regering blijft zich hardnekkig tegen de voorgenomene militaire organisatie verzetten, voor zoo verre deze de vereeniging van het contingent der kleinere staten met dat der grootere betreft.

's GRAVENHAGE, den 23 Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de algemeene beraadslagingen over het ontwerp van wet nopens de ministeriële verantwoordelijkheid voortgezet. De heeren: *van Eck*, *Wichers*, *Duijmaer van Twist*, *van Voorst*, *van der Linden* en *Torbecke* hebben achtervolgens het woord gevoerd, sommige leden bepaald tegen de voordragt, anderen tot het bekomen van inlichtingen, terwijl eenige zich ook ten voordeele van het ontwerp hebben uitgelaten. De minister van justitie heeft bij herhaling het woord gevoerd. De heer *van Hall* heeft zijn gevoelen nog nader kortelijk uiteengezet, waarna de algemeene beraadslagingen zijn gesloten; zijnde, met eene meerderheid van 39 tegen 12 stemmen, vastgesteld, dat de beraadslagingen over de artikelen morgen, Donderdag, ten 11 ure, een aanvang zouden nemen.

De minister van finantien heeft bij deze gelegenheid, in antwoord op eene vraag, door den heer *Duijmaer van Twist* gedaan, te kennen gegeven, dat er bij het ministerie van finantien reeds in bewerking is, om spoedig aan de Kamers te kunnen worden aangeboden, een ontwerp van wet, betrekkelijk de regeling der geldelijke verantwoordelijkheid van de hoofden der departementen van algemeen bestuur.

Het is verder op het einde der zitting gebleken, dat de Kamer, na afloop der beraadslagingen over de voordragt van wet, nopens de ministeriele verantwoordelijkheid, hare werkzaamheden gedurende veertien dagen zal schorsen.

Van den 24sten.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de Commissie van rapporteurs haar algemeen verslag uitgebragt over de volgende ontwerpen van wet, als: 1°. tot dispensatie van de wet van 16 November 1814, wegens het bouwen van een huis te Ooltgensplaat; 2°. tot het verleenen van schadevergoeding en wachtgelden aan buiten betrekking gerakende ambtenaren, en 3°. tot onvervreembaar-verklaring van militaire pensioenen en gagementen. — De beraadslagingen over deze ontwerpen worden bepaald op morgen.

De Commissie, belast met eene herziening der instructie voor den griffier en den commies-griffier, brengt haar werk ter tafel. — Drukken en verzenden naar de Afdeelingen.

Daarna is beraadslaagd: 1°. over het ontwerp van wet tot regeling van het fonds voor koopprijzen van domeinen, dienstjaar 1848, en 2°. over het ontwerp nopens den vrijdom der macaroni- en vermicelli-fabrijken.

Beide ontwerpen zijn, na eene korte beraadslaging *aangenomen*.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, is ingekomen eene missive van den heer *Scharpenzeel Heusch*, waarbij hij zijn ontslag neemt als lid der Kamer. — Van dat ontslag zal aan den minister van Binnenlandsche Zaken kennis gegeven worden, terwijl de missive voor kennisgeving wordt aangenomen.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp van wet nopens de ministeriële verantwoordelijkheid, en wel over art. 1, aldus luidende: »De Ministers, hoofden der ministeriële departementen, kunnen, »het zij gezamenlijk het zij ieder afzonderlijk, worden aangeklaagd en vervolgd »wegens ambtsmisdrijf, wanneer zij zich opzettelijk aan schending of niet uit»voering van de Grondwet of van eenige andere wet, aan misbruik van gezag, »of aan eenig feit of verzuim, hetwelk bij de wet is strafbaar gesteld, in de »uitoefening hunner bediening, schuldig maken.

»De poging tot het plegen van een der misdrijven, bij deze wet opgenoemd, »wordt voor het misdrijf zelf gehouden."

Nadat onderscheidene leden het woord hebben gevoerd, wordt besloten eene avondzitting te houden en daarin de beraadslagingen voort te zetten.

Avondzitting. In deze avondzitting zijn de discussien over art. 1. heropend en is door den heer *van der Heyden* verklaard, dat hij zich in de strekking van het amendement had vergist en dat hij, na overweging der discussien die er over hadden plaats gehad, in verband met zijne opinie nopens het beginsel der wet, van oordeel was dat het woord *opzettelijk* uit de voordragt moest blijven, waarom hij derhalve het amendement alsnu zou aannemen, gevende hij deze toelichting om den schijn van inconsequentie te vermijden.

Niemand meer het woord over art. 1 vragende, worden de beraadslagingen gesloten en wordt overgegaan tot de herstemming over het meergemeld amendement. — Er zijn thans 53 leden tegenwoordig, en dus een lid minder dan bij de stemming van heden middag.

In omvraag gebragt, wordt het amendement alsnu *aangenomen*, daar zich 27 leden voor en 26 tegen verklaard hebben.

Na dezen uitslag vraagt de Minister van Justitie het woord. — De Voorzitter zegt dat de beraadslagingen over art. 1 gesloten zijn, dat alsnu de stemming over het geamendeerd artikel moet plaats hebben, en dat hij derhalve zwarigheid maakt den Minister het woord te geven. — De Minister zegt dat hij het woord verzoekt voor eene motie van orde en wel eene zeer belangrijke, namelijk, om *in naam des Konings het wets-ontwerp* IN TE TREKKEN, hetwelk Z. Exc. doet bij deze.

De Voorzitter sluit naar aanleiding dier mededeeling de discussien, en daar er voor het oogenblik geene wetten gereed zijn ter openbare beraadslaging, wordt de zitting geschorst tot Dingsdag den 5 Junij. De Vergadering ging daarop uit een.

Van den 25sten.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden, hebben allereerst de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp, houdende bepalingen omtrent de regterlijke collegien.

Onderscheiden sprekers hebben daarover, het zij meer uitvoerig maar meerendeels kortelijk, het woord gevoerd tot regtvaardiging hunner uit te brengen stem, waarna het ontwerp door Zijne Exc. den Minister van Justitie is verdedigd.

Daarna zijn nog, na eenige discussie, aangenomen de volgende wets-ontwerpen: 1°. tot dispensatie van de wet van 16 Nov. 1814 tot vergrooting van een gebouw te Ooltgensplaat (met 33 tegen 3 stemmen); 2°. schadevergoeding en wachtgelden aan buiten betrekking gerakende ambtenaren (35 tegen 1), en 3°. onvervreemdbaar-verklaring van militaire pensioenen en gagementen (35 tegen 1).

De vergadering is gescheiden tot den 13 Junij.

— Men verneemt dat Z. M. de Koning voornemens is om uit verschillende corpsen een onder-officier te kiezen, die ten minste 24 jaren dienst en dus de zilveren medaille heeft. Deze onder-officieren moeten bij Z. M. de dienst verrigten van lijfgarden.

— Op last van het departement van oorlog zullen de milicienen van 1847, nog in werkelijke dienst, niet met verlof huiswaarts worden gezonden, en worden zij, welke van die ligting met verlof zijn, wederom onder de wapenen geroepen.

— Naar men verneemt is er bevel gegeven dat een viertal kanonneerbooten zich op de Waal moeten gaan posteren en kruisen tusschen Gorinchem en Nijmegen, in verband met de woelingen in Duitschland.

— Vrij algemeen wordt verzekerd, dat de Minister van Justitie [illegible] aan Z. M. den Koning zou hebben aangeboden, [illegible] in de vergadering der Tweede Kamer van [illegible]

— Men verneemt dat de Hooge Raad twee arresten heeft gewezen, welke een beginsel aannemen, dat voor de eigenaren van gronden, in de nabijheid van vestingen gelegen, uiterst belangrijk is. Het is namelijk bekend, dat er, volgens de wet van 16 November 1814 (*Staatsblad no.* 106), geene gebouwen mogten worden opgerigt in een omtrek van 300 roeden van vestingen der eerste en tweede klasse, en dat men dien ten gevolge de gronden, in de onmiddelijke nabijheid van vestingen in ons vaderland, met dat militaire servituut bezwaard achtte, tot dat er eindelijk proceduren gevoerd werden met dezen uitslag, dat de Hooge Raad besliste, dat er geene classificatie bij eene voor de ingezetenen verbindende verordening bestond, en dat de wet voor 1814, dien ten gevolge, geen effect meer kon hebben.

De Regering vermeende toen, dat alle moeijelijkheden zonden zijn opgeheven, wanneer de vestingen slechts wierden geclassificeerd. Daartoe strekte dan ook het koninklijk besluit van 8 Julij 1844. Maar nu ontstonden er nieuwe procedures. Sommige eigenaren van gronden, in de nabijheid van vestingen gelegen, beweerden, dat het koninklijk besluit van 1844 de wet van 1814 niet konde aanvullen, daar die wet alleen sprak van *in* 1814, en niet van *later* geclassificeerde vestingen.

Met deze stelling nu heeft zich de Hooge Raad den 18 Mei ll. volkomen vereenigd. Er kan alzoo voortaan, zonder vrees voor processen, door ieder eigenaar van gronden, in de nabijheid van elke vesting van ons vaderland, veilig gebouwd worden. Zijn eigendom is met geen militair servituut bezwaard, zoolang de wetgevende magt niet tusschen beiden komt, om het onderwep op eene minder gebrekkige wijze te regelen, dan in 1814 en in 1844 geschied is.

— Onze afgezanten en zaakgelastigden in Duitschland, inzonderheid in de kleinere vorstendommen aan de Rhijn-provinciën hebben het, in verband met de Frankforter aangelegenheden, zeer volhandig met het afgeven van passen naar Nederland. De vertrekkenden begeven zich inzonderheid naar Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht.

— De berigten uit Batavia tot den 28 Maart, over land aangebragt, melden, dat de troepen, aldaar in bezetting en voor de expeditie naar Bali bestemd, den 16den, met den generaal *Michiels*, vrolijk en welgemoed, zijn ingescheept en met de oorlogschepen oostwaarts gezeild.

AMSTERDAM, den 26 Mei.

Bij de kweekschool der Doopsgezinden is benoemd, tot hoogleeraar in de theologie en exegese de wel eerw. heer *J. van Gilse*, th. dr. en pred. der doopsgezinde gemeente te dezer stede.

— De gedelegeerden van het Nederl. comité van Spaansche fondsenhouders zijn te Madrid allerwege met bijzondere onderscheiding ontvangen, en een hunner, de graaf *van Ranzow*, heeft de eer mogen genieten, tot den handkus der Koningin te worden toegelaten. Zij hebben herhaaldelijk conferentien met den minister-president en met de ministers van buitenl. zaken en van finantien gehad. Deze laatste heeft beloofd iemand te zullen benoemen, om in zijnen naam de onderhandelingen met de Nederl. gedelegeerden te openen.

DELFZIJL, den 23 Mei.

De aankomst van schepen op de reede voor deze haven vermeerdert door de voortdurende blokkade der Duitsche havens nog dagelijks. Er liggen thans onder eene menigte Engelsche, Fransche, Portugesche, Zweedsche, Duitsche en Amerikaansche, niet minder dan twaalf Spaansche schepen van verschillende grootte, zelfs van 400 lasten. Het is een waar genoegen dagelijks zooveel leven en bedrijvigheid te zien, die aanhoudende beweging met de roeibooten op de reede en in de haven om aan en van den wal te komen, die drukke beweging in de straten, dat alles is hier in die mate sedert jaren vreemd. Daarbij komt nog het aantal nieuwsgierigen, die herwaarts komen, vooral des zondags, om de menigte schepen van zoo verschillende natiën te zien.

ASSEN, den 24 Mei.

De arrondissements-regtbank alhier had den 27 Maart jl. een veehouder, op grond der wet van 9 Julij 1842 Stbl. no. 21, in eene geldboete veroordeeld, wegens verzuim van aangifte der ziekte eener koe, en bij het vonnis verstaan, dat van de ziekte van vee, *onverschillig óf dezelve al of niet van besmettelijken aard is*, aangifte moet worden gedaan.

Het Hof van Drenthe heeft gisteren dat vonnis in hooger beroep, in allen deele bevestigd.

LEEUWARDEN, den 24 Mei.

Bij besluit van 22 Mei jl., no. 6, heeft Zijne Majesteit tot burgemeester der stad Harlingen, in plaats van wijlen den heer *J. Rodenhuis*, benoemd den heer *P. A. Zijlstra.*

— Sedert eenigen tijd zijn nu, behalve de *Leeghwater*, ook de twee overige stoomwerktuigen tot uitpomping van het Haarlemmer-meer daartoe in dienst gesteld, zijnde de *Cruquius* en de *Lijnden*; en is het meer reeds gezakt tot ruim 1 el onder het Amst. peil, of anders gezegd tot bijna een half el onder dien matigen zomer-boezemstand, waarop in Rijnland gewoonlijk de sluizen worden gesloten gehouden, ten einde geen water meer uit het hoogheemraadschap te verliezen, en waarop tegenwoordig doorgaans de boezem staat.

Bij de mededeeling daarvan heeft de commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmer-meer aangekondigd, dat het, ter voorkoming van ongelukken bij de mogelijke ophooping van bezoekers der genoemde werktuigen en ter bevordering van de geregelde dienst, noodig is geacht den dagelijkschen toegang tot dezelven tegen te gaan. Dienvolgens is bepaald en bekend gemaakt, dat in den regel niemand binnen de omrastering van de drie genoemde inrigtingen wordt toegelaten; maar dat op Donderdag van elken week de werking van nabij en binnen het gebouw bezigtigd kan worden, van 11 tot 3 ure, mits door slechts 10 personen te gelijk; en dat de bezigtigers, ook in hun eigen belang, zich steeds zullen dienen te gedragen naar de aanwijzingen van de daartoe gestelde beambten en wachters.

— Aan het *Algemeen Handelsblad* wordt uit 's Gravenhage geschreven dat de heer *G. L. Baud* zijne demissie als minister van kolonien heeft aangeboden, die, naar men geloofde, aangenomen zal worden.

— Het dagblad *de Nederlander* deelt mede, dat het archief van het graafschap Buren onlangs is aangekocht door twee leden van het te Utrecht gevestigd Historisch Gezelschap, jonkh. *Beeldsnijder van Voshol* en mr. *F. H. C. Drieling.* Dat voor de Vaderlandsche geschiedenis zoo belangrijk archief was door een Israëlitisch koopman, voor scheurpapier bij het pond, van een in die streken residerenden notaris gekocht! Genoemde heeren hebben den Minister van Binnenlandsche Zaken aangeboden, het tegen den besteedden kooprijs over te nemen, onder voorwaarde dat het Historisch Gezelschap geregtigd zal zijn de nog onuitgegeven stukken van dat archief te doen drukken, en in de kronijk van het gezelschap op te nemen.

— Uit het berigt van de Commissie van de op den 23 en 24 dezer te Groningen gehouden Ploegwedstrijd en Tentoonstelling van vruchten, bloemen enz. blijkt, dat men met veel genoegen de beproeving van 21 *ploegen*, van eenen *grondwoelder*, een *trekwig* en een *dorschwagen* in het werk heeft gesteld; dat men ook met genoegen kennis heeft genomen van de werking van den *Schotschen ijzeren ploeg*, waarmede tot op eene aanzienlijke diepte geärbeid werd, en van den *dubbelen* of *tweevoorploeg*, welke beide laatste werktuigen echter niet naar den prijs mededongen, daar zij behoorden tot de *Verzameling van werktuigen voor den landbouw* te *Groningen.*

Bij een naauwgezet onderzoek heeft de Commissie zeer lang getwijfeld tusschen twee voetploegen, welke naar aller oordeel voor de beste gehouden werden, en daar zij aan den eenen boven den anderen geen voorrang konde toekennen, heeft zij besloten beide te bekroonen, op deze wijze namelijk, dat de uitgeloofde premie van *f* 100 tusschen beide Inzenders gelijkelijk verdeeld zoude worden en dat zij om de gouden medaille zouden loten, ten ware zij mogten verkiezen in de plaats der medaille *f*, 50 te ontvangen en ook deze te verdeelen.

Deze twee inzenders zijn: J. K. Arkema, stelmaker te *Appingedam* en R. H. Kuiper, smid te *Bellingwolde.*

De *silveren* medaille met *f* 25 is toegewezen voor eenen voetploeg van G. H Buiskool, smid en G. W. Holtman, stelmaker, beiden te *Beerta.*

Voorts is eene *silveren* medaille toegewezen voor den radploeg van J. Benning, smid en W. te Velde, stelmaker te *Kielwindeweer* onder *Hoogezand*; voor den radploeg van J. J. Faber, te *Wijnaldum*, en eene *eervolle melding* gemaakt van den Vlaamschen voetploeg, ingezonden door den heer W. C. H. Staring, te *Zutphen*, den voetploeg van J. van der Tuuk, landbouwer bij *Bolsward* en den voetploeg van J. P. Noorda, wagenmaker te *Oldehove.*

Eene *zilveren* medaille is toegewezen voor eenen verbeterden *gron*[...] *ondergrondsploeg* van den heer C. Römelingh, te *Haren*; terwijl de [...] van J. A. Reinders, te *Noordhorn*, strekkende om 2, 4 of 6 paarden [...] doen trekken, *eervol* vermeld zijn.

De ingezonden *dorschwagen* is door velen met groote belangstelling be[...] gedeeltelijk beproefd; doch, daar deze zaak van te veel gewigt is, om zo[...] naauwkeurig onderzoek te beoordeelen, en er ook geene genoegzame vers[...] denheid van granen om af te dorschen voorhanden waren, is het oordeel [...] dit werktuig uitgesteld en zal aan eenige personen nader in het bijzonder [...] den opgedragen.

Eene *zilveren* medaille is toegekend aan C. van Stroe, bloemist te *Groni*[...] en eene *eervolle melding* aan H. Opten, bloemist te *Groningen*, beide voor [...] verzameling bloeijende gewassen.

Voorts eene *zilveren* medaille aan den heer baron Sixma van Heemstra, te [...] *ningen*, voor eene verzameling vervroegde vruchten en groenten, en *eer*[...] *melding* van vroege aardappelen, ingezonden door mejuffer J. E. Schuring[...] *Ukswerd.*

De medaille voor de fraaiste verzameling *rozen* is niet toegewezen.

Nijmegen, den 18 Mei.

Uit het bevorens opgegeven zestal is heden bij de Waalsche gemeente alhi[er] beroepen de Wel-Ew. Zeer Gel. Heer *J. A. Stoop*, Predikant te Antwerpen.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 18 Mei. M. E. v. d. Veen, *Vrouw Anske*, Engeland, kool. [...] dito. J. Klein, *Eendragt*, New-Castle, kool; C. Hagensen, *Argo*, Drobak, hout. 21 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, ledig: A. [...] Onnes, *Johanna Geertruida*, Memel, hout; H. Peters, *Anna Augusta*, Hamburg, ballast. 22 dito. D. H. Duintjer, *Friso*, New-Castle, kool. 23 dito. J. [...] Munneke, *Baudina*, New-Castle, kool; E. P. Horn, *Hellechina*, Oudsoen, h[...] 24 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig; H. B. Desney, *North*[...] Londen, krijt.

Vertrokken. 19 Mei. H. W. Nevill, *Lion* (*S.*) Londen, vee en boter. [...] dito. A. J. Kuiper, *de Vijf Gezusters*, Engeland, kaas en vlas. 21 dito. L. [...] Boer, *Willem*, Noorwegen, ballast; C. Jansen, *Wilhelm Fredrik*, Drobak, ballast; A. Albretsen, *Ernstatningen*, Tweede Strand, ballast; H. Nielsen, *Jo*[...] *hanna*, Halmstrand, ballast; H. J. Brouwer, *Lumina*, Noorwegen, ballast; [...] J. Vos, *Runa*, Noorwegen, ballast. 22 dito. J. Wadhingstra, *Ida*, Hull, [...] heede; J. A. v. d. Zee, *de Hoop*, Londen, aardappelen; L. Voogd, *Vriend*[...] *schap*, Londen, granen; M. E. v. d. Veen, *de Vrouw Anske*, Yarmouth, st[...] goederen; W. Kuipers, *de Vrouw Maria*, Londen, granen; W. Wentel, *Lord* *John Russell*, (*S.*), Londen, vee en boter. 25 dito. J. J. v. d. Wonde, *Ge*[...] *na*, Oostzee, pannen; H. J. Fijn, *de Broeders*, Hull, beenderen; J. Bark, [...] *Jonge Jan*, Hull, beenderen; C. Hagensen, *Argo*, Drobak, ballast; C. D. [...] ser, *Almenum*, Avontuur, hoepels en pannen.

PROGRAMMA.

VAN HET

Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde te Utrecht.

TENTOONSTELLING VAN VEE.

Art. 1. Het Genootschap zal deszelfs eerste Tentoonstelling van *Vee* houden, op *Donderdag* den 28 Junij 1849, op eene nader te bepalen plaats.

De prijzen, welke het Genootschap kan uitlooven, is het vooral verschuldigd aan de gunstige beschikking der Provinciale Staten, die daarvoor eene som van *f* 500, hebben toegestaan.

Art. 2. Ieder Eigenaar van voortreffelijk *Vee*, wordt uitgenoodigd tot die Tentoonstelling mede te werken; alle *Vee*, dat met gebreken of ziekten behebt is, zal niet worden toegelaten.

Art. 3. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door den Heer Mr. J. A. Grothe, voor den fraaisten en besten *Hengst*, geschikt voor het aanfokken van paarden voor den landbouw.

Art. 4. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor den fraaisten en besten *Hengst*, niet ouder dan drie jaren, tot het aanfokken van landbouwpaarden geschikt.

Art. 5. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door Mr. W. J. Both Hendriksen, voor de fraaiste en beste *Merrie* met haar *Veulen.*

Art. 6. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het fraaiste en beste span *Wagenpaarden* van inlandsch ras.

Art. 7. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, zal gegeven worden voor het fraaiste en beste span *Bouwmanspaarden*, niet ouder dan vijf jaar.

Hierbij wordt verlangd eene verklaring, van den Burgemeester of twee bekende personen, dat deze Paarden door den Eigenaar geregeld in het Landbouw-Bedrijf gebruikt zijn, ook vóór den tijd dat dit Programma uitgegeven is.

Art. 8. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het grootste goed gevormd *Paard*, in Nederland geboren.

Hierbij wordt verlangd eene verklaring, waar en wanneer dat Paard geboren is.

Art. 9. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het schoonste *Veulen*, tusschen één en twee jaar oud.

Art. 10. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door Jhr. [...] D. Hooft van Woudenberg van Geerestein, voor den schoonsten *Stier*, geboren voor 1 Januarij 1847.

Art. 11. De *zilveren medaille* en *tien gulden*, voor den schoonsten *Stier*, geboren ná 1 Januarij 1847.

Art. 12. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door Jhr. [...] J. C. Martens van Sevenhoven, voor de schoonste en best melkgevende *Koe.*

Art. 13. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor den schoonsten en zwaarsten *Os.*

Art. 14. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor de schoonste [...]

Art. 15. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het vetste en zwaarste *kalf.*

Art. 16. De *zilveren medaille* en *vijftien gulden*, voor den fraaisten en [...] ten *Ram*,

Art. 17. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor de fraaiste *Ooi* van [...] landsch ras.

Art. 18. *De zilveren medaille* en *tien gulden*, voor de fraaisten en beste [...] van vreemd ras.

Art. 19. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor den vetsten en zwa[...] *Hamel.*

Art. 20. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor het fraaiste *Lam.*

Art. 21. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor den besten *Beer.*

Art. 22. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor de beste *Zeug.*

Art. 23. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor het vetste *Varken.*

Art. 24. Eene som van *twee honderd gulden* wordt ter beschikking [...] oordeelaren gesteld, om die in zoodanige prijzen en belooningen te ve[...] als de ingezondene voorwerpen daartoe aanleiding zullen geven.

Art. 25. Zij die eenig voorwerp willen tentoonstellen, worden verzo[...] van zoodra mogelijk, uiterlijk vóór den 10 Junij, aan den Secretaris [...] lijk franco berigt te geven.

Het bestuur zal zoo mogelijk zorg dragen, dat het invoeren van [...] werpen, voor de Tentoonstelling bestemd, binnen de Stedelijke [...] geen bezwaar oplevere.

Art. 26. De voorwerpen tot de Tentoonstelling bestemd, zullen o[...] dag den 28 Junij, des voormiddags tusschen zes en zeven uur, aan [...] gebragt moet worden.

Art. 27. De beoordeeling en toewijzing der prijzen en belooning[...] eene daartoe uitgenoodigde Commissie des morgens ten zeven ure [...]

Art. 28. De Tentoonstelling zal te elf ure geopend worden.

Art. 29. Het bestuur zal voor hen, die daarvoor hun vee willen [...] de gelegenheid geven om het aan den meestbiedende, ten overstaan [...] van Notarissen van Oemeren en van Schermbeek te verkoopen. De [...] aanvangen te twee ure.